

Δύσκολη η πρόβλεψη για διαθέσιμο εμβόλιο

Με την πανδημία του κορονοϊού να μην υποχωρεί, οι ελπίδες όλων στρέφονται στην ανάπτυξη εμβολίου που σύμφωνα με τα πιο αισιόδοξα σενάρια δεν θα έχει επιτευχθεί πριν από τα τέλη του έτους. Όπως αναφέρουν σε άρθρο τους οι γιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ Ιωάννης Ντάνας, Μαρία Γαβριατοπούλου και Θάνος Δημόπουλος, σύμφωνα με τα τελευταία επίσημα στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, στα τέλη Ιουνίου ήταν υπό αξιολόγηση σε κλινικές μελέτες 17 υποψήφια εμβόλια. Δύο κλινικές μελέτες ήταν φάσης 3. Επιπλέον, τουλάχιστον 132 υποψήφια εμβόλια βρίσκονται υπό αξιολόγηση σε προκλινικές μελέτες.

Αναφορικά με τον χρονικό ορίζοντα ανάπτυξης αποτελεσματικού και ασφαλούς εμβολίου, οι γνώμες των ειδικών διίστανται. Το πιο αισιόδοξο σενάριο είναι για τα τέλη του έτους,

ενώ άλλοι υποστηρίζουν ότι απέχουμε 12-18 μήνες για ευρέως διαθέσιμο εμβόλιο. «Οι πρώτες ενδείξεις είναι αρκετά ενθαρρυντικές, ωστόσο απαιτούνται ορισμένες προϋποθέσεις που καθιστούν δύσκολη την ακριβή πρόβλεψη για το πότε το εμβόλιο θα είναι διαθέσιμο», ανα-

φέρουν οι γιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής του ΕΚΠΑ. Και προσθέτουν: «Σε αυτές συμπεριλαμβάνονται, η δυνατότητα του εμβολίου να παράγει αντισωματική απάντηση για επαρκές χρονικό διάστημα (για παράδειγμα διάστημα τριών μηνών δεν κρίνεται επαρκές), η ολοκλήρω-

ση των απαραίτητων ελέγχων ώστε να διασφαλιστούν η ασφάλεια και η αποτελεσματικότητα του εμβολίου και ακολούθως, η δυνατότητα μαζικής παραγωγής του».

Θάνατοι

Τα θύματα της πανδημίας αυξάνονται διαρκώς. Εως χθες το απόγευμα είχαν καταγραφεί σχεδόν 538.000 θύματα της COVID-19, με τους ειδικούς να εκτιμούν ότι ο αριθμός δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Όπως αναφέρουν σε άρθρο τους οι εκδότες του έγκριτου περιοδικού JAMA, στην αρχή της πανδημίας, τα άτομα που πέθαναν λόγω COVID-19 μπορεί να μην είχαν αναγνωριστεί λόγω ανεπαρκούς γνώσης και εμπειρίας σχετικά με τη λοίμωξη. Ετσι, οι θάνατοι αυτών των ασθενών μπορεί να έχουν αποδοθεί σε άλλη αναπνευστική νόσο, όπως η γρίπη. Ασθενείς που κατέληξαν στο σπίτι ή σε γηροκομεία μπορεί να μην είχαν εξεταστεί

ή διαγνωστεί με COVID-19 και αυτοί οι θάνατοι δεν υπολογίζονται στη θνησιμότητα που σχετίζεται με την πανδημία.

Υπό αυτό το πρίσμα, η αξιολόγηση των επιπλέον θανάτων πέρα των αναμενόμενων με βάση τα στατιστικά στοιχεία προηγούμενων ετών αποτελεί μια ενδιαφέρουσα προσέγγιση. Κατά την έξαρση της πανδημίας στις ΗΠΑ, καταγράφηκαν επιπλέον 87.001 θάνατοι, εκ των οποίων το 65% μπορούσε να αποδοθεί σε λοίμωξη από COVID-19, ενώ το υπόλοιπο 35% αποδόθηκε είτε σε σφάλματα καταγραφής των δεδομένων είτε στην αποφυγή ιατρικής φροντίδας λόγω φόβου COVID-19. Υπενθυμίζεται ότι στην Ελλάδα, τον Απρίλιο, όταν το επιδημικό κύμα ήταν στην κορύφωσή του, η γενική θνησιμότητα ήταν στα αναμενόμενα για την εποχή επίπεδα.

Πηγή: Καθημερινή